

10 לספטמבר 2020

לכבוד – יעקב וכטל הממונה על התקינה, משרד הכלכלה.

שלום רב,

הנדון – עמדת משרד הבריאות בנוגע לשינוי קבוצות ייבוא של מוצרים שתחת חלות תקנים ישראליים רשמיים

סימוכין: טיוטת צו היבוא והיצוא (קבוצות יבוא), התש"ף - 2020

בהתאם לחוק התקנים, תקן מוכרז כרשמי (ברוב המקרים) של המכריע של המקרים) רק בהינתן שהוא עונה על קריטריון אחד לפחות מבין הבאים: 1. שמירה על בריאות הציבור; 2. שמירה על בטיחות הציבור; 3. הגנה על איכות הסביבה.

מכאן, המדינה הכירה בכך שלאכרזתם של תקנים מסויימים כרשמיים יש משמעות מבחינת ההגנה על בריאותו ועל בטיחותו של הצרכן. בנוסף, לשמירה על איכות הסביבה ישנם היבטים בריאותיים עקיפים, זאת מאחר והאדם עלול להיחשף לכימיקלים ולגורמי זיהום אחרים שמקורם במוצרי צריכה גם דרך חשיפה סביבתית (דרך האוויר, הקרקע והמים).

לפיכך, סיווגו של מוצר תחת קבוצת ייבוא 1 מעיד על כך שהמדינה מצאה לנכון להגדירו בחקיקה (בדמות תקינה רשמית) באופן כזה שיתקיים פיקוח הדוק על מידת בטיחותו של המוצר לצרכן. עבור מוצרי צריכה רבים, מהווה התקינה הרשמית בישראל אסדרה בלעדית. מכאן, בהינתן פגיעה ביכולת הבקרה, הפיקוח והאכיפה על מוצרים אלה מתוקף תקנים רשמיים, אין מנגנון חלופי המבטיח את בטיחות השימוש במוצרים אלה ברמת הצרכן.

לאור האמור, משרד הבריאות מביע בזאת את התנגדותו לשינוי הסיווג של מוצרים מסויימים לקבוצת ייבוא נמוכה יותר באופן שיביא בהכרח לפגיעה ביכולת הפיקוח והאכיפה על חריגות במוצרים, לרבות כאלה שיש בהן לפגוע בבריאותו/או בבטיחותו של הצרכן.

התנגדות משרד הבריאות חלה על המוצרים המשתייכים לקטגוריות הבאות:

1. משרד הבריאות העביר את התנגדותו הנחרצת למתן הקלות בקבוצות הייבוא של כל מוצרי הצריכה המיועדים לשימושם של תינוקות, פעוטות וילדים. למיטב הבנתי, עמדה זו זכתה לגיבוי מלא מצד משרד הכלכלה ובהתאם, כל המוצרים האמורים נותרו תחת קבוצת ייבוא 1.

2. משרד הבריאות אינו מתנגד/אינו הגורם האמון על מרבית התקנים שהופיעו ברשימת התקנים שצויינו בטיטת הצו. עם זאת, למשרד יש התנגדות מקצועית לשינוי קבוצת הייבוא של מוצרי צריכה מסויימים, זאת בהתאם למפורט בטבלה שלהלן, ובהתאם למתווה הבא:

א. עבור מוצרים שקבוצת הייבוא הנוכחית שלהם היא **1**:
התנגדות גורפת לשינוי קבוצת הייבוא מ 1 ל 2.

ב. עבור מוצרים שקבוצת הייבוא הנוכחית שלהם היא **2**:
בקשה לקבלת מידע נוסף לגבי שיעור הבדיקות, החריגות והפסילות של המוצרים שתחת חלות התקן הרלבנטי במהלך השנתיים האחרונות. בהתאם למידע שיועבר, ייגבש משרד הבריאות את החלטתו הסופית לגבי כל קבוצת מוצרים באופן פרטני.

פירוט התקנים לגביהם משרד הבריאות מתנגד לשינוי קבוצת יבוא:

סיווג קבוצות יבוא				
תנאים	קבוצת יבוא מוצעת	קבוצת יבוא נוכחית	שם התקן	מספר תקן
	2	<u>1</u>	מנורות: דרישות כלליות ובדיקות	תיי 20 חלק 1
	2	<u>1</u>	מנורות: דרישות מיוחדות - מנורות מיטלטלות לילדים	תיי 20 חלק 2.10
	2	<u>1</u>	תקעים ובתי-תקע לשימוש ביתי ולשימושים דומים: תקעים ובתי-תקע חד-מופעיים לזרמים עד 16 אמפר - דרישות כלליות	תיי 32 חלק 1.1
	3	<u>1</u>	לבידים: לבידים עם מליא פסיסי עץ	תיי 37 חלק 2
	2	<u>1</u>	נוזלי בלמים לכלי רכב ממונעים	תיי 47
	3	2	נוזל על בסיס חומרים פעילי-שטח סינתטיים לניקוי ידני של כלי אוכל	תיי 139
	2	<u>1</u>	תיבות ומעטפות לאבזרים חשמליים להתקנות קבועות לשימוש ביתי ולשימושים דומים: דרישות כלליות	תיי 145 חלק 1
קבוצה 2- לעניין משקאות מוגזים	2,3	<u>1</u> , 2	מכלי זכוכית למוצרי מזון ולמשקאות	תיי 172
קבוצה 3 - לעניין משקאות שאינם מוגזים	2,3	<u>1</u> , 3	אריחי קרמיקה: הגדרות, מיון, איפיונים וסימון	תיי 314
קבוצה 2 - לעניין אריחי קרמיקה המיועדים לריצוף	2,3	<u>1</u> , 3	אריחי קרמיקה המיועדים לחיפוי קירות	תיי 314
	2	<u>1</u>	גופי חימום חליפיים למכשירי חשמל: גופי חימום בעלי מעטה לא מתכתי	תיי 383 חלק 1
	2	<u>1</u>	גופי חימום חליפיים למכשירי חשמל: גופי חימום בעלי מעטה מתכתי	תיי 383 חלק 2
	2	<u>1</u>	כובעונים (קונדומים): כובעונים מלטקס גומי טבעי - דרישות ושיטות בדיקה	תיי 386 חלק 1
	2	<u>1</u>	כובעונים (קונדומים): כובעונים מפוליאורתן - דרישות ושיטות בדיקה	תיי 386 חלק 2
לקבוצה 3 - שטיחים מטלטלים	2,3	2	שטיחי טקסטיל	תיי 636
	2	<u>1</u>	מנפקי אירוסול	תיי 742
	2	<u>1</u>	תרמומטרים רפואיים העשויים כספית בזכוכית	תיי 867
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים: דרישות כלליות	תיי 900 חלק 1
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים: דרישות מיוחדות לשואבי אבק ולמכשירי ניקוי שואבי מים	תיי 900 חלק 2.2

	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות למגהצים חשמליים	ת"י 900 חלק 2.3
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות למדיחי כלים	ת"י 900 חלק 2.5
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות לתנורי בישול, לכיריים, לתנורי בישול הכוללים כיריים ולמכשירים דומים נייחים	ת"י 900 חלק 2.6
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות למכונות כביסה	ת"י 900 חלק 2.7
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות למכשירי צלייה, למכשירי קלייה ולמכשירי בישול מיטלטלים דומים	ת"י 900 חלק 2.9
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות למכשירי מטבח	ת"י 900 חלק 2.14
	2,3	<u>1</u> ,2,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות למכשירים לחימום נוזלים	ת"י 900 חלק 15.
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות לשמיכות, כריות, פריטי לבוש ומכשירי חימום גמישים דומים	ת"י 900 חלק 2.17
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : מכשירי חשמל לטיפול בעור או בשיער	ת"י 900 חלק 2.23
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות למכשירי קירור, למכשירי גלידה ולמכשירים לייצור קרח	ת"י 900 חלק 2.24
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות לתנורי גלי-מיקרו, לרבות תנורי גלי-מיקרו משולבים	ת"י 900 חלק 2.25
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות למכונות תפירה	ת"י 900 חלק 2.28
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות לתנורים לחימום חדרים	ת"י 900 חלק 2.30
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות למחממי מים מידיים	ת"י 900 חלק 35.
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות לכלי עבודה מיטלטלים לחימום ומכשירים דומים	ת"י 900 חלק 2.45
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות למחממים מיטלטלים לחימום בטבילה	ת"י 900 חלק 2.74
	2,3	<u>1</u> ,3	בטיחות מכשירי חשמל ביתיים ומכשירים דומים : דרישות מיוחדות למאווררים	ת"י 900 חלק 2.80
	2	<u>1</u>	מוצרים לשימוש ולטיפול בילד - "הליכונים" לתינוקות : דרישות בטיחות ושיטות בדיקה	ת"י 1273
	2	<u>1</u>	אבזרים להיגינה של האשה : טמפונים לווסת	ת"י 1313
	3	<u>2</u>	תנור הסקה ביתי המוסק בדלק מוצק : פליטת חומר חלקיקי	ת"י 1368 חלק 3

	2	<u>1</u>	מערכות לטיפול במי שתייה לשימוש ביתי - סינון וטיהור : מערכות, למעט מערכות אוסמוזה הפוכה	תיי 1505 חלק 1
	2	<u>1</u>	מערכות לטיפול במי שתייה לשימוש ביתי : מערכות אוסמוזה הפוכה	תיי 1505 חלק
	2	<u>1</u>	פותח סתימות בצנרת ניקוז : דרישות לבטיחות, לאריזה ולסימון	תיי 2250 חלק 1
	2	<u>1</u>	חומרים ותכשירים מסוכנים : מיון, אריזה, תיווי וסימון	תיי 2302 חלק 1
	2	<u>1</u>	חומרים ותכשירים מסוכנים : הובלה - מיון, אריזה, תיווי וסימון	תיי 2302 חלק 2
	2	<u>1</u>	תכשירים לניקוי תנורים ולהסרת שומנים, המיועדים לשימוש ביתי : דרישות לבטיחות, אריזה וסימון	תיי 4272 חלק 1
	2	<u>1</u>	אופניים : אופניים עם מנוע עזר חשמלי - דרישות לבטיחות ושיטות בדיקה	תיי 15194
	3	2	נורות בעלות נטל עצמי לשימושי תאורה כלליים - דרישות לבטיחות	תיי 60968
	2	<u>1</u>	אבזרי הפעלה ובקרה לנורות : דרישות כלליות ודרישות לבטיחות	תיי 61347 חלק 1

בנוסף, המשרד מעוניין להגביר את האכיפה בתחום הצבעים ולהעביר את ת"י 1343 מקבוצת ייבוא 3 לקבוצת ייבוא 1 או 2, בהתאם להנמקה הבאה:

עופרת היא טוקסין (רעלן) אשר מצטבר בגוף ומשפיע על מגוון רחב של מערכות ביולוגיות, כגון מערכת העצבים, המערכת הקרדיווסקולרית (לב וכלי דם) והכליות. ילדים צעירים נחשבים כאוכלוסייה רגישה ופגיעה במיוחד לעופרת בשל מספר סיבות: (א) לילדים ספיחה רבה יותר של עופרת לגוף בהשוואה יחסית למבוגרים; (ב) נטיית ילדים להכניס ידיים לפה; (ג) המוח ומערכת העצבים של ילדים נמצאים בשלבי התפתחות מהירים. חשיפת ילדים לרמות נמוכות של עופרת עלולה לגרום לליקויים קוגניטיביים (לדוגמא ירידה במנת המשכל (IQ) ולשינויים התנהגותיים, למשל לירידה בקשב ולהתנהגות אנטי-חברתית. חשיפה לעופרת עלולה גם לגרום לאנמיה, ליתר לחץ דם, לפגיעה בכליות, לפגיעה במערכת החיסון ובמערכת הרבייה. מחקרים הראו כי חשיפה לעופרת בילדות עלולה לגרום לתוצאות קוגניטיביות לטווח הארוך, גם בבגרות. על פי ארגון הבריאות העולמי (WHO) לא קיימת רמת חשיפה לעופרת הנחשבת לבטוחה.

כאשר צבע המכיל עופרת מתקלף או נהרס, העופרת שבו עשויה לזהם את האבק ואת הקרקע. אכן, אחד המקורות העיקריים לחשיפת ילדים לעופרת היא חשיפתם לאבק המזהם בעופרת מצבע. מסיבות אלו, הוקם Global Alliance to Eliminate Paint, תכנית של ארגון בריאות העולמי ושל האו"ם להפסיק את השיווק של צבעים המכילים עופרת, וזאת לאור ההכרה של חומרת הסיכון לציבור מחשיפה לעופרת בצבע. ישראל הצטרפה לתכנית ופעילה במפגשים ודיונים של התכנית.

על פי תוצאות מחקר משותף של משרד הבריאות, חוקרים מאוניברסיטת חיפה ומכון התקנים נמצאו ריכוזי עופרת חריגים (מעל 90 PPM) במתקני משחקים בצבעים המשמשים במתקני שעשועים לילדים (כגון נדנדות וסולמות), במתקנים המיועדים לציבור הרחב, כגון שולחנות פיקניק וספסלים, וכן בצבעי ספריי.

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

שירותי בריאות הציבור

Public Health Services

בנוסף, על פי ממצאים של פיקוח שבוצע על ידי ממונה על תקינה במוצר צבע "ירוק 86 ישלאק עמיד יותר" מתוצרת ישראלק יצור ושיווק (1993) בע"מ נמדדה תכולה של עופרת בצבע בערך של 2.5% במסה.

בעקבות הממצאים וכן בעקבות הצטרפות של ישראל ל Global Alliance to Eliminate Lead in Paint, וכן בעקבות מעורבות של הסוכנות להגנה על הסביבה בארצות הברית, משרד הבריאות יזם רויזיה לתקן ישראלי 1343. בעקבות תהליך הרוויזיה, בינואר 2021 ייכנס לתוקף דרישה חדשה בת"י 1343 "צבעים ולכות – דרישות כלליות" – הגבלת של תכולת העופרת בצבעים ל 0.009%. יש להדגיש כי נציגי התעשייה ויבואנים היו מעורבים בהכנת הרוויזיה והתקן החדש אושר על ידי חברי הועדה הטכנית פה אחד.

לאור החשיבות של התקן לבריאות הציבור ולאור העובדה שמדובר על דרישה רגולטורית חדשה, משרד הבריאות מבקש לסווג את המוצרים שתחת חלות התקן כקבוצה 1 או 2 בצו ייבוא חופשי. בנוגע לאכיפה, על פי ממצאים הסקרים שנעשו בעבר, נראה שיש להתמקד בצבעי ספריי וצבעים מבוססי שמן. בנוסף, אין צורך באכיפה במוצרי צבע העומדים בתו הירוק, מכיוון שמוצרים אלה אינם מכילים עופרת (קיימת הגבלה על ריכוז כלל המתכות הכבדות).

בברכה,

ד"ר שי רייכר
מנהל תחום הערכת סיכונים
שירותי בריאות הציבור

העתקים:

פרופ' חזי לוי - מנכ"ל משרד הבריאות
מר דוד לפלר - מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה
פרופ' איתמר גרוטו - המשנה למנכ"ל משרד הבריאות
ד"ר שרון אלרעי-פרייס - ראש שירותי בריאות הציבור, משרד הבריאות
ד"ר אודי קלינר - סגן ראש שירותי בריאות הציבור, משרד הבריאות
עו"ד אורי שוורץ - היועץ המשפטי, משרד הבריאות
עו"ד מיכל גולדברג - סגנית בכירה ליועץ המשפטי, משרד הבריאות
ד"ר נדב שפר - מנהל היחידה לאביזרים ומכשירים רפואיים, משרד הבריאות
אינג' אלי גורדון - מנהל שירות מזון ארצי, משרד הבריאות
מר עמיר יצחקי - ראש המערך הארצי לבריאות הסביבה, משרד הבריאות
גב' עירית הן - סגנית ראש המערך הארצי לבריאות הסביבה, משרד הבריאות
ד"ר תמר ברמן - טוקסיקולוגית ראשית, בריאות הסביבה, משרד הבריאות
עו"ד נינא כהן-קרן - עוזרת ראשית (בריאות הציבור), משרד הבריאות